

OPONENTSKÝ POSUDEK

na diplomovou práci Bc. Miroslava Severy: SIGER Z BRABANTU A STŘEDOVĚKÝ SPOR O VĚČNOST SVĚTA

Diplomová práce Bc. Miroslava Severy svědčí o následujících jeho znalostech:

1) o znalosti starých jazyků, a to scholastické latiny, kterou dobře čte a z ní i dobře překládá, jakož i biblické řečtiny a hebrejštiny, které zná tak dalece, že z nich dokáže dobře citovat a použité citace správně vykládat.

Zná pak i dobře anglicky, neboť značná část použité literatury je v angličtině.

2) svědčí též o znalosti autorů a jejich děl, o nichž pojednává (hlavně Jana Filopona, Simplicia, Maimonida, Sigera z Brabantu a Boetia z Dacie) jakož i o době, v níž žili a působili.

3) svědčí též o znalosti současné literatury obírající se těmito autory, jejich myšlením a dobou, v níž žili.

Jeho diplomová práce navíc svědčí i o těchto jeho schopnostech či zdatnostech:

1) Umí psát jasně, srozumitelně, přesně a výstižně, syntakticky i logicky obstojně a správně, dosti elegantně, slovem: čtivě.

2) Umí i filosoficky myslet, jak o tom svědčí jeho dobře členěný, koherentně rozvíjený, důkladně promyšlený a souvisle stavěný výklad.

3) Ba zdá se mi, že umí myslet i velmi samostatně svou vlastní hlavou, která se dovede nenuceně a obeznale pohybovat jak na poli čistě racionální filosofie, tak na poli teologie a jejích mysterií.

4) Ve způsobu, jímž přistupuje a chápe své filosofické a teologické tázání, spatřuji pozoruhodnou myslitelskou a řekl bych i moudrostní zralost.

Pokud pak jde o technické provedení spisu i zde je namístě chvála: Text je pečlivě zpracován, tiskové chyby nepřesahují přijatelnou míru, nedostatky interpunkce taktéž, citace odpovídají požadavkům vědecké metodologie a motta vzatá z Boethia a z Goethova Fausta, jakož i umně vykreslené grafy dodávají textu i určitou sličnost a výpravnost.

ZÁVĚR: Diplmovou práci Bc. Miroslava Severy hodnotím jako v ý b o r n o u.

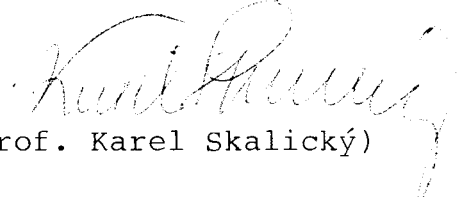
K jeho práci však mám jednu otázku a dvě připomínky:

Otázka: Kandidát na str. 5 jasně říká, že účelem jeho práce není porovnávat zjištění moderních fyziků a astronomů se závěry filosofů a teologů. A to beru. Přesto mi však není jasné, proč úplně pominul jakoukoli zmínku o tom, že teorie velkého třesku, jak bývá představována, je odpovědí na otázku po věčnosti či ne-věčnosti světa ve prospěch jeho ne-věčnosti?

Připomínka č. 1: V kapitole 3.0. "Proč Bůh tvoří?" bere kandidát v úvahu jen teorii Bonaventurovu, o níž pak praví: "Já osobně tuto teorii příliš nepřijímám, avšak v současné chvíli nedokážu nabídnout nic lepšího." (str. 20) I já jsem s ním zajedno. Hledat odpověď v nekristologickém principu "bonum est diffusivum sui" nemůže vést nikam. Proč ale nehledat u sv. Pavla směrem tvrzení, že Bůh chtěl (a stále chce) uskutečnit integrálního či holistického (abych neřekl totálního) Krista (=Božího království, Nebeského Jeruzaléma ...)?

Připomínka č. 2: Na stránce 22 kde kandidát píše o kvalitě zmrtvýchvstalého lidství, že "problémem s tím pravověrně křesťanským stanoviskem je zase to, že se dosti blíží něčemu jako 'oživení mrtvolý', což je však také nepřijatelné", bych i já souhlasně podotknul, že je nepřijatelné. Jen bych tomu stanovisku nepřikládal punc pravověrnosti. Rozhodně pravověrné je jen to, co napsal sv. Pavel o vlastnostech vzkříšeného těla v 1 Kor 15, 39 - 49, kde mluví o **soma psychikon** a **soma pneumatikon**, což odpovídá rozdílu mezi "prvním Adamem" jako "člověkem žijícím" (**psychén zósan, animam viventem**) a "druhým Adamem" jako "duchem oživujícím" (**pneuma zópoioun, spiritum vivificantem**). Pavel a evangelium Janovo má pak navíc na tento rozdíl mezi lidstvím smrtelným a lidstvím zmrtvýchvstalým a znesmrtelněným i tento příměr: zrno a řstlina, která ze zrna vzchází. Je však myslitelný i příměr housenky a motýla nebo příměr kusu železa studeného a téhož kusu do běla rozžhaveného čili "ohnivého" nebo ještě příměr vody (H₂O) ve skupenství ledu a téže vody (H₂O) ve skupenství páry.

Pokud jde o překlad Sigerova textu "Qaestio de aeternitate mundi" mám výhradu k přeložení výrazu "generabilia et corruptibilia" jako věci "stvořitelné a pomíjivé". Myslím, že lépe by bylo přeložit je jako "vznikající a zanikající" případně jako "povstávající a hynoucí".

(prof. Karel Skalický)

České Budějovice, TFJU, 28. 1. 2007.